c
މިނިސްޓް ރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ Ministry of Environment and Energy
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ. Male’, Republic of Maldives.
ބައިނަލްއަޤްވާމީ ދިރޭތަކެތީގެ ދުވަހުގެ މުނާސަބަތުގައި މިނިސްޓަރ އޮފް
އެންވަޔަރަންމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އަލްފާޟިލް ޠާރިޤް އިބްރާހިމް ދެއްވާ ހިތާބު
22 2102މެއި
ގަދަ ކީރިތި ވަންތަ اله ސުބްހާނަހު ވަތައަލާއަށް ހަމްދާއި ޝުކުރުކުރަމެވެ. އަދި މިއުއްމަތުގެ ނަބިއްޔާ މުޙައްމަދު
ޞައްލަ اله ޢަލައިހި ވަސައްލަމައަށް ސަލަވާތާއި ސަލާމް ލެއްވުން އެދި ދުޢާކުރަމެވެ.
ބައިނަލްއަޤްވާމީ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކުގެ ދުވަހުގެ ތަހުނިޔާ އެންމެހައި ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އަރިސްކުރަމެވެ.
މިޝިޢާރަކީ ރާއްޖެއާއި ނުހަނު ގުޅުން ހުރި ޝިޢާރެކެވެ. އެހެނީ ރާއްޖެ ހާސިލުކުރަން ބޭ ނުންވާ ދެމެހެއްޓެނެވި ތަރައްޤީ
ހާސިލުވާން އަންނަނީ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތައް ރައްކާތެރިކޮށް، އެތަކެތީގެ ބޭނުން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި އަދި ދެމެހެއްޓެނެވި
ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރެވިގެންނެވެ. ސާސްކަފުގެ ލަނޑުދަ ނޑިތަކަށް ފަހު ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި އެކުލަވާލެވޭ ދެމެހެއްޓެނެވި
ތަރައްޤީގެ ލަނޑުދަނޑިތަކުގައި ވެސް ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތައް ރައްކާތެރިކުރުމާއި އެތަކެތިން ފޯރޮކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތައްވަނީ ފުޅާ
ދާއިރާއެއްގައި ހިމެނުމަށް މަސައްކަތްކުރަމުންނެވެ. އެހެނީ ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައިވެސް ތަރައްޤީއާއި ތަމައްދުނު ގުޅި
ލާމެހިފައިވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކަށް ދޭ އަހައްމިއްޔަތުކަމުގެ މައްޗަށެވެ.
ރާއްޖޭގެ އިޤުތިޞާދާއި ދިރިއުޅުމުގެ ވައްޓަފާޅި މުޅިންހެން ބިނާވެފައިވަނީ ރާއްޖޭގެ ޤުދުރަތީ ނަސްލުތަކާއިއެވެ.
އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަނޑު ފަޅުން ލިބޭ ރޯއްޖަކީ ޒަމާނުންސުރެން ދިވެހިންގެ ކެއިން ބުއިމުގެ މުހިއްމު ބައެކެވެ. އަދި ތާރީހީ
ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ އިޤުތިޞާދުގެ މައި ލޭނާރެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ފަރުތަކުގެ ރީތިކަމާއި އެފަރުތަކުގައިވާ އެކި އެކި
ދިރުންތަކަކީ އެސިނާއަތެއްގެ މައްޗަށް ދިވެހި އިޤުތިޞާދު ބަރޯސާވެފައިވާ ފަތުރުވެރިކަން ދަމަހައްޓާ މައި ތަނބެވެ. ތަފާސް
ހިސާބުތަކަށް ބަލާއިރު ރާއްޖޭގެ ވަޒީފާގެ 17% އާއި، ޤައުމީ އުފެއްދުންތެރިކަމުގެ % 98 އާއި ރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ
89މުދަލުގެ % އަކީ ސީދާގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކާއި ގުޅިފައިވާ ކަންކަމެވެ. އެހެންކަމުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރޭތަކެއްޗަށް ލިބޭ ކޮންމެ ގެއްލުމަކީ އަދި އެތަކީގެ މާޙައުލަށް ކުރާ ކޮންމެ ނޭދެވޭ އަސަރަކީ ހަމައެކަނި
ތިމާވެއްޓަށް ލިބޭނޭ ގެއްލުމެއް، ނުވަތަ އުނި ކަމެއް ނޫނެވެ. އެއީ ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި މުޅި ދިވެހި އިޤުތިޞާދަށާއި،
އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒަމާންވީ ދިރިއުޅުމުގެ ވައްޓަފާޅިއަށް ލިބޭނޭ ގެއްލުމެކެވެ. އުނިކަމެކެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ހާސިލްކުރަން
ބޭނުންވާ ތަރައްޤީއަށް އެޅޭނޭ ފޫނުބެއްދޭ ފަދަ ގެއްލުމެކެވެ.
2 ޞަފްޙާގެތެރެއިން ޞަފްޙާ 1
ގްރީން ބިލްޑިންގ، ހަނދުވަރީ ހިނގުން، GreenBuilding,HandhuvareeHingun,
ދިވެހިރާއްޖެ. Maafannu,Male’,20392,RepublicofMaldives.
+(960)3018300 secretariat@environment.gov.mv
+(960)3018301 www.twitter.com/ENVgovMV
www.environment.gov.mv www.facebook.com/environment.gov.mv
ދިވެހީން ދިވެހީންގެ ގޮތުގައި – މިނިވަންކަންމަތީ އަބަދަށް

ސަރުކާރުން ދަނީ މިކަމާއި ގުޅިގެން ނުހަނު ގިނަގުނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުންނެވެ. މިގޮތުން ރާއްޖޭގެ
މާޙަ އުލުގައި ދިރިއުޅޭ 71 ބާވަތެއް ގެ ކަނޑުގެ ދިރުމާއި، 701 ވައްތަރުގެ ދޫނީގެ ބާވަތް ވަނީ ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑުގެ ދަށުން
ޙިމާޔަތްކޮށްފައިއެވެ. އަދި ރާއްޖޭގެ 14 ސަރަޙައްދެއްވަނީ ޙިމާޔަތްކޮށްފައިއެވެ. ނަމަވެސް، ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތައް
ރައްކާތެރިކޮށް، ދެމެހެއްޓެނެވި ގޮތުގައި އެތަކެތި ބޭނުންކުރުމަށް އަދިވެސް ނުހަނު ގިނަގުނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަން މިވަނީ
ގެ ދަށުން މިގެންދަނީ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކާއި ގުޅޭ ސިޔާތަކާއި އަމަލީ މަސައްކަތުގެ ޕްލޭން އެކުލަވާލަމުންނެވެ.
މިޕްލޭންގެ ދަށުން ދިރޭތަކެތި ޙިމާޔަތްކުރުމާއިއެކު އެތަކެތީގެ ބޭނުން ދެމެހެއްޓެނެވި ގޮތެއްގައި ކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ
މަސައްކަތްތައް ފާހަގަކޮށް، ސިޔާސަތު ބައްޓަންކޮށް ތަންފީޒުކުރެވޭނެއެވެ.
ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަށް ރައްކާތެރިކުރުމާއި ޙިމާޔަތްކުރުމަށްވަނީ ނުހަނު ގިނަ
ގޮންޖެހުންތަކާއި ކުރިމަތިލާން ޖެހިފައިއެވެ. ޤަވާއިދާ ޚިލާފަށް ވިޔަފާރި ކުރުމާއި، އެތަކެތި ދިރިއުޅޭ މާޙައުލަށް ލިބޭ
ގެއްލުމާއި އަދި މޫސުމަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން ބައެއް ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަ އް ނެތި ހިނގައިދާނޭކަމުގެ ބިރުވަނީ
ހީވެފައިއެވެ. މިކަމުގައި އިންސާނާގެ ރޯލާއި މެދު އަޅުގަ ނޑުމެން ވިސްނާ ފިކުރު ކުރަންޖެހެއެވެ. މާތް اله އިންސާނާ
ޚަލީފާއެއްގެ ގޮތުގައި މިބިމުގައި ލައްވާފައިވާ ހިނދު އަޅުގަނޑުމެންނާއި މަތިކޮށްފައިވާ އަމާނާތާއި މެދު ފުރިހަމައަށް
ރައްކާތެރިވާންޖެހެއެވެ. ވަގުތީ ބޭނުމަކަށްޓަކައި، ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ އުސޫލުތަކުގެ ބޭރުން ދިރޭތަކެއްޗާއި އެތަކެތީގެ
މާޙަ އުލު ހަލާކު ކުރަމުންދާއިރު މިއީ އަޅުގަ ނޑުމެންނާއި ހަވާލުކުރެވުނު އަމާނާތަށް ރައްކާތެރިވުންތޯ ސުވާލުކުރަން ޖެހެއެވެ.
ދެމެހެއްޓެނެވި ގޮތެއްގައި ތަރައްޤީ ހާސިލްކުރެވެން އަންނަނީ އިންސާނާ ވަށައިގެންވާ ތިމާވެއްޓާއި އެތިމާވެށީގައި
އެކުލެވިގެންވާ އެކިއެކި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތައް ރައްކާތެރިކޮށް އަންނާން އޮތް ޖީލުތަކަށް އޭގެ އެންމެ ފުރިހަމަކަމާއިއެކު
ފޯރުކޮށްދީގެންނެވެ.
ޝައްކެއްނެތްގޮތުގައި އިންސާނާގެ ރޯލު މިކަމުގައި ނުހަނު ބޮޑެވެ. މިކަމުގައި ޖުމްލަގޮތެއްގައި ކޮންމެ
މުޖުތަމަޢުއެއްގެ އަދި ފަރުދީ ފެންވަރުގައި އަޅުގަ ނޑުމެން ކޮންމެ މީހެއްގެ މައްޗަށްވާ ޒިންމާތަކެއްވެއެވެ. ރާއްޖޭގެ
ދިރޭތަކެއްޗަށާއި އެތަކެތީގެ މާޙައުލަށް ލިބޭ ކޮ ންމެ ގެއްލުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތިމާވެއްޓާއި، އިޤްތިޞާދާއި އަދި އަންނާން
އޮތް ޖީލުތަކުގެ މުސްތަޤުބަލަށް އޭގެ ނޭދެވޭ އަސަރުކުރާނެ ކަމެކެވެ. އަޅުގަނޑުގެ އިލްތިމާސްކީ ދިވެހި ކޮންމެ ރައްޔިތެއްމެ
މިކަމާއި މެދު ފުންކޮށް ވިސްނައި، އަމިއްލައަށް، ފަރުދީ ފެންވަރުގައި އިސްނަގައި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކާއި އޭގެ މާޙައުލު
ޙިމާޔަތްކޮށް ރައްކާތެރިކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުމެވެ. އަޅުގަނޑުގެ ދުޢާއަކީ މިކަމުގައި މާތް اله އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ހޮޔޮ
ތައުފީޤު މިންވަރުކުރުމެވެ.
والســاّلم عليــكم ورحـمــة اللّـه وبـركاتـه
2 ޞަފްޙާގެތެރެއިން ޞަފްޙާ 2
ގްރީން ބިލްޑިންގ، ހަނދުވަރީ ހިނގުން، GreenBuilding,HandhuvareeHingun,
ދިވެހިރާއްޖެ. Maafannu,Male’,20392,RepublicofMaldives.
+(960)3018300 secretariat@environment.gov.mv
+(960)3018301 www.twitter.com/ENVgovMV
www.environment.gov.mv www.facebook.com/environment.gov.mv
ދިވެހީން ދިވެހީންގެ ގޮތުގައި – މިނިވަންކަންމަތީ އަބަދަށް